KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.085/VR/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, verenigde vakantiekamers, op 9 september 2002 door de Minister van Sociale Economie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "houdende instemming met de avenant van ... aan het samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie van 4 juli 2000, bekrachtigd door de wet van 26 juni 2001", heeft op 12 september 2002 het volgende advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 34.085/VR/V

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, chambres réunies des vacations, saisi par le Ministre de l'Economie sociale, le 9 septembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "approuvant l'avenant du ... à l'accord de coopération entre l'Etat, les Régions et la Communauté germanophone relatif à l'économie sociale du 4 juillet 2000, approuvé par la loi du 26 juin 2001", a donné le 12 septembre 2002 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

> "de voortzetting van de tewerkstellingsinspanningen voor risicogroepen en in het bijzonder voor bestaansminimumgerechtigden en financiële steungerechtigden in het kader van de wet van 26 juni 2001, houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie, onverwijld moeten worden bevorderd; dat de sociale economie initiatieven voor deze doelgroep een geschikte plaats van tewerkstelling en begeleiding vormt; dat de inspanningen van de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap voor de verdere ontwikkeling van de sociale economie in het gezamenlijk kader van het samenwerkingsakkoord verder ondersteund moeten worden; dat het essentieel is dat de realisatie van de objectieven van het akkoord door de gezamenlijke initiatieven van de Federale Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap zonder onderbreking in voege kunnen blijven; dat het essentieel is dat de middelen die daartoe ingezet worden door de Federale overheid in de loop van 2002 kunnen worden vrijgemaakt".

*
* *

De afdeling wetgeving heeft zich, met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot goedkeuring van het avenant bij het samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 tussen de Staat, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie, waarbij de bedragen worden vastgesteld die de federale overheid in 2002 en 2003 ter beschikking stelt voor de cofinanciering van de met de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap gezamenlijk te nemen initiatieven op het vlak van de sociale economie. In het avenant zijn de Staat, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap overeengekomen daartoe in artikel 8 van het samenwerkingsakkoord twee nieuwe paragrafen in te voegen, namelijk een paragraaf 3bis waarin de bedragen voor 2002 zijn opgenomen en een paragraaf 3ter waarin de bedragen voor 2003 worden vermeld.

.../...

2. In de adviezen 30.431/1 van 21 september 2000, 30.861/1 van 7 november 2000, 31.509/1 van 10 mei 2001 en 31.659/2 van 20 juni 2001 merkte de Raad van State, afdeling wetgeving, het volgende op over artikel 8, § 4, van het samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 :

> "Het bij artikel 8, § 4, van het samenwerkingsakkoord ingestelde financieringsmechanisme kan slechts in overeenstemming met artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [tot hervorming der instellingen] worden geacht in zoverre de ter beschikking gestelde middelen worden aangewend voor initiatieven die elk zowel aansluiting vinden bij federale, als bij gewestelijke bevoegdheden en in zoverre de begunstigde instanties in gezamenlijk overleg tussen de betrokken overheden worden aangewezen".

Bedoeld artikel 8, § 4, luidt :

> "Onverminderd het in artikel 9, § 3, bepaalde worden de in artikel 8, § 1, § 2 en § 3, bedoelde bedragen middels een koninklijk besluit aan de betrokken overheden overgemaakt op basis van afzonderlijke conventies. Deze zijn met het beheer en de verdere toewijzing van deze middelen belast, teneinde een correcte uitvoering van de afgesloten jaarlijkse conventies te waarborgen en voor zover de middelen worden gebruikt voor initiatieven die zowel bij federale als bij gewestelijke bevoegdheden aansluiten. Per betrokken overheid kunnen meerdere conventies worden afgesloten".

Het voornoemde artikel 8, § 4, wordt door het avenant niet formeel gewijzigd. Er mag evenwel worden aangenomen dat de bepalingen van paragraaf 4 - waarin expliciet slechts naar de in de paragrafen 1, 2 en 3 bedoelde bedragen wordt verwezen - eveneens van toepassing zijn op de bedragen die middels de nieuwe paragrafen 3bis en 3ter door de federale overheid voor de jaren 2002 en 2003 ter beschikking worden gesteld.

Indien het samenwerkingsakkoord aldus geïnterpreteerd wordt, doet het avenant, evenmin als het oorspronkelijke samenwerkingsakkoord, een bevoegdheidsprobleem rijzen.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par la circonstance que

> "de voortzetting van de tewerkstellingsinspanningen voor risicogroepen en in het bijzonder voor bestaansminimumgerechtigden en financiële steungerechtigden in het kader van de wet van 26 juni 2001, houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie, onverwijld moeten worden bevorderd; dat de sociale economie initiatieven voor deze doelgroep een geschikte plaats van tewerkstelling en begeleiding vormt; dat de inspanningen van de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap voor de verdere ontwikkeling van de sociale economie in het gezamenlijk kader van het samenwerkingsakkoord verder ondersteund moeten worden; dat het essentieel is dat de realisatie van de objectieven van het akkoord door de gezamenlijke initiatieven van de Federale Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap zonder onderbreking in voege kunnen blijven; dat het essentieel is dat de middelen die daartoe ingezet worden door de Federale overheid in de loop van 2002 kunnen worden vrijgemaakt".

*
* *

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation s'est essentiellement limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

1. L'avant-projet de loi soumis pour avis entend approuver l'avenant à l'accord de coopération du 4 juillet 2000 entre l'Etat, les régions et la Communauté germanophone relatif à l'économie sociale qui fixe les montants que l'autorité fédérale met à disposition en 2002 et en 2003 en vue du cofinancement des initiatives communes qui seront prises avec les régions et la Communauté germanophone dans le domaine de l'économie sociale. A cet effet, l'Etat, les régions et la Communauté germanophone ont convenu, dans l'avenant, d'insérer deux nouveaux paragraphes dans l'article 8 de l'accord de coopération, à savoir un paragraphe 3bis mentionnant les montants pour 2002 et un paragraphe 3ter mentionnant les montants pour 2003.

2. Dans les avis 30.431/1 du 21 septembre 2000, 30.861/1 du 7 novembre 2000, 31.509/1 du 10 mai 2001 et 31.659/2 du 20 juin 2001, le Conseil d'Etat, section de législation, a formulé l'observation suivante concernant l'article 8, § 4, de l'accord de coopération du 4 juillet 2000 :

> "Le mécanisme de financement, instauré par l'article 8, § 4, de l'accord de coopération, ne peut être considéré comme étant en conformité avec l'article 92bis, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 [de réformes institutionnelles] que dans la mesure où les moyens mis à disposition sont consacrés à des initiatives qui s'inscrivent chacune dans des compétences tant fédérales que régionales et où les organes bénéficiaires sont désignés d'un commun accord par les autorités concernées".

L'article 8, § 4, susvisé, s'énonce comme suit :

> "Sans préjudice de ce qui a été fixé à l'article 9, § 3, les montants visés à l'article 8, § 1er, § 2 et § 3, les budgets prévus sont octroyés, par le moyen d'un arrêté royal, aux autorités concernées, sur (la) base de conventions séparées. Elles sont chargées de la gestion de ces moyens et de leur répartition, en vue de garantir une application correcte des conventions annuelles et pourvu que les moyens octroyés concernent des initiatives qui relèvent des compétences fédérales et régionales. Plusieurs conventions peuvent être conclues par autorité concernée".

L'article 8, § 4, précité, n'est pas modifié formellement par l'avenant. On peut toutefois considérer que les dispositions du paragraphe 4 - qui ne font explicitement référence qu'aux montants visés aux paragraphes 1er, 2 et 3 - sont également applicables aux montants mis à disposition par l'autorité fédérale pour les années 2002 et 2003 en vertu des nouveaux paragraphes 3bis et 3ter.

Si l'accord de coopération est interprété en ce sens, l'avenant ne suscite pas davantage de problème de compétence que l'accord de coopération originel.

De verenigde kamers waren samengesteld uit		Les chambres réunies étaient composées de
de Heren Messieurs	P. LEMMENS,	staatsraad, voorzitter, conseiller d'Etat, président,
	L. HELLIN, J. BAERT, PH. QUERTAINMONT, J. JAUMOTTE,	staatsraden, conseillers d'Etat,
Mevrouw Madame	M. BAGUET,	
de Heren Messieurs	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,
Mevrouwen Mesdames	A.-M. GOOSSENS, A.-C. VAN GEERSDAELE,	toegevoegde griffiers, greffiers assumés.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. BAERT.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur, en L. DETROUX, auditeur. De nota's van het coördinatiebureau werden opgesteld en toegelicht door de HH. L. VAN CALENBERGH en Y. CHAUFFOUREAUX, adjunct-referendarissen.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

Les rapports ont étés présentés par MM. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur, et L. DETROUX, auditeur. Les notes du bureau de coordination ont été rédigées et exposées par MM. L. VAN CALENBERGH et Y. CHAUFFOUREAUX, référendaires adjoints.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

A.-M. GOOSSENS

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT,

P. LEMMENS